

Ó-BECSEI KÖZLÖNY.

TÁRSADALMI, KÖZMŰVELŐDÉSI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

ELŐFIZETÉSI ÁR:	
Negyedévre	1 frt.
Félévre	2 frt.
Egész évre	4 frt.
Egyes szám ára 10 kr.	

Tulajdonos és felelős szerkesztő:

Dr. TERÉK JÓZSEF
köz- és váltó ügyvéd.
Szerkesztő: **KOVÁCS FERENCZ.**

Szerkesztőség: **Fő-utca 36.**

Kiadóhivatal: Botra-utca 6. szám (Major-féle házban).
Hirdetések a legolcsóbban számíttatnak.
Minden hirdetés és nyitási költségért 30 kr. bélyegilleték külső
fizetendő.

A proletárok.

Elöttem fekszenek a közép és főiskolák statisztikai évi kimutatásai, »értésítői«; örömmel kellene belőlük látnom, hogy hány ezer és ezer magyar ifjú szívja magába évenként a műveltséget, a tudományt és még sem örülök neki.

Igaz, hogy valamely állam intelligenciáját a szerint mérlegetik, hogy iskolái mily számúak és mekkora látogatottságnak örvendenek és igaz az is, hogy Magyarország ebben a tekintetben még az európai átlagot sem éri el, nem hogy az elsők között állana és én mégis fájó szívvel, elszomorodva gondolok arra, hogy a közép és főiskolai tanulók közül, hány oly száz és száz fog elcsúszni, a bűn örvényébe merülni, elzúlni, ki különben más ipari, vagy kereskedelmi pályán a haza derék munkása, érdemes polgára lett volna.

És ezen elszomorodásom nem alaplan, nem rémképek gyötörnek engem akkor, amikor azt mondom, hogy az iskoláztatás általánosítása csak a proletárok számát növeli, akik, dacára képzettségüknek, az óriási verseny és a tudományos pályák túltömöttsége következtében tisztességes úton megélni

nem tudván, arra a lejtőre kerülnek, amely egyenesen a börtönbe vezet.

Nézzünk csak vissza a legutóbbi évek bűnlajstromára és könnyen meggyőződhetünk arról, hogy valahány ravaszul kitervelt, nagyobb büntény történt, annak elkövetői mind-mind az intelligencia köréből kerültek ki. A gavalér Takács Zoltántól, a képvásárló Pulszkytól, a halott rabló Korotnaitól stb. stb. a sikkasztó Bács, avagy Kriványig mindnyájan élő bizonyosságai állításomnak, mely abban kulminál, hogy a jelenlegi demoralizált társadalmi viszonyok között, a morál insanity évszázadában, a műveltség, az iskoláztatás csak még fejleszti a rosszra való hajlamot — vagy mondjuk — a rosszra való kényszerűséget.

Másképp áll a dolog azokban az államokban, ahol a többi társadalmi osztályok is kellő fizetletben részesülnek, ahol nem szegény foltja a családnak, ha ennek valamelyik tagja munkás, vagy iparos és ahol ép ezért nem kényszerítik a gyermekeket, ha kell erőszakkal is arra, hogy a nekik nem tetsző pályán egy egész életen át nyomorogjanak, elkeseredve a társadalmi rend ellen, haraggal gyűlölettel viseltelve mindazon intézmények ellen amelyeket

az évszázados usus fejlesztett és erősített meg.

Igenis nagyon áldásos lenne a nagymérvű iskoláztatás akkor amikor a tanulók önként özönlenének az iskolák felé, de addig ne várjunk tőle semmi hasznot az országra és polgáira nézve, amíg boffal kergetik a gyermekeket a tudomány és műveltség kútforrásához.

Nagy, kiszámíthatlan nagyságú veszély rejlik ama kimagyarázhatlan nagyzásihóbotban is, mely ép azon iskolánkat lepte meg, a melyeknek speciális feladata lenne: a hazának műveltebb földművelőket iparosokat és kereskedőket nevelni; lerombolni azon kínai falat a családok és gyakorlati foglalkozások közt, mely a józan felfogásnak útját állja s a magyar ember szemében csak az »úri élet«-et tartja a földi boldogulás egyedüli eszközének miért is fiú gyermekeit: orvos, ügyvéd vagy papnak neveltetni még az iparos vagy kereskedő is, leány gyermekeit pedig csak »úr«-hoz kívánja férjhez adni, ha mindjárt évi eltartásúkról neki kell is gondoskodnia.

Ezen ma már nagyon is sebesen folyó áram ellen küzdeni volna hivatva a: polgári iskola, de vezetői elvakultságukban holdkórosként mozog-

TÁRCSA?

Holdas éj.

— Rajz. —
(Carmen Sylva után)

Egész napon át hangzottak Velenczében az ágyúk bömbölései és a golyók a magasra felfecsenő tengerbe zuhantak. Most éji csendben feküdt a város, mintha számára csak mult lenne és nem fenyegető jelen. Maga a hold is oly öregnek látszott, annyira másképp nézett itt ki, mint máshol.

Egy sötét zugban, hol két óriási palota egymásfelé fordítá fekete falait, úgy hogy minden kijárást elzárva lenni látszott, magányos ór állott, kőből épült órházban — mereven, mint egy szobor. De nem is mozgathatt sokat az ór, mert egy lépésre tőle már a tenger hullámai ásitottak a mohal fedett kőpartra, — melyet sok évszázadon keresztül mindig ugyanolyannak talált, mint a sorsot.

És mégis csak emberi kezek emelték ezt a sorsot, melyen magának a tengernek bőséges habjai is meggyőzve törtek meg. — Egyszerre gyorsan felegyenesedett az alak és a zug vége felé pillantott, honnan saját-

ságos menet fordult be arrafelé. Először egy gondola tűnt fel, melyen négy ember ült és evezett.

Mozgásának ügyessége dacára kilát- szik, hogy nem gondolások, hanem inkább az előkelő osztályhoz tartozó férfiak. Ladik- juk üres volt, de maga után még egyet hú- zott, melynek előrésszében egy öreges férfi ült nagy köpenybe burkolva. Azután egy ravatal tűnt fel. Mi volt azon? Halott? Nem nem volt még halott; mert az ór jól kive- hette a hold halavány fényében az ott fekvő fiatal leányt, kinek e világban már nem volt sokáig maradása. Szemei egészen ki voltak nyitva, anélkül, hogy nézett volna és az előbb a mellén összekulcsolt kezek, melyek imént oly halottiasan néztek ki, most lassan meg- mozdultak. A haldokló leány ajkaira emelé egyik kezét és az azon csillgó gyűrűt meg- csókolá, azután lehúzá ujjáról és egy más fiatalabb embernek nyújtá oda, ki alig lehe- tett több tizenhat évnél és ki aggódó gondos- kodással hajlott a haldokló fölé.

Egy pillanat alatt eltűnt a menet az ór szemei elől. Ugy tetszet neki, mintha a haldokló sápadt ajkai megmozdultak volna, de bármily halkan hallatszottak az evező csapásai, még sem hallott semmi hangot.

»Feo!« susogá a haldokló, »bizonyosan most beszélek utoljára hozzád,« mert a vas-

úton nem hallhatod szavamat és ha meg- érkeztünk én már tán nem is leszek. Im a gyűrű — ne sirj gyermekem! — vidd el azt a szegény Györgynek és mondd meg neki, hogy pillantásait mindig megértettem és hogy mindig hálás is voltam iránta, hogy hallga- tott és nem űzött szerelmével. Hisz ő tudta, hogy nem tehettem, hogy nem volt többé mit adnom, azért elküldöm most néki leg- szentebb hagyatékomat — az ő gyűrűjét! Hordja azt és gondoljon reám mindig örö- mest, ha később boldog lesz is! Látod Feo, e kő egyszerre kék lett, mivel legboldogabb óram jött, és ő azt mondá nekem: ha a kő kék lesz, úgy az számodra boldogságod hoz. Tudod-e, hogy lett a kő zöld az ő halálórá- jában? Ah Feo! most vége minden fájdal- lomnak! Nem kell azokat átélnem, ezt nem kívánta tőlem Istenem. Most én mindent feláldoztam szerelmemet és az ő szerelmét, hitem miatt! Többet nem is lehet már ál- dozni! És én inkább meghalni akartam, mint hitelhagyó lenni! Ezért megkönyörült rajtam az úr, és nem kívánta tőlem, hogy tovább éljek, miután Ő elköltözött e földről!

Egy borzasztó köhögési roham szakítá meg e suttogást, mely több helyen értetlenül, halkán és hevesen lett folytatva.

Hadd legyen minden elmondva, mielőtt

nak azon a téren mely nekik, ha emberül betöltik dicsőséget és babért teremne s beállni törekednek glazé keztyűs urakat liferálni a — börtönök számára.

Égő kenyér.

Üszkös sirdombok jelzik csak helyét a szomorú pusztulásnak, a hol el van temetve a szegény nép egész évi verejtéke, betevő falatja; — hol a hamvakból fekete árnyként repül fel a kétségbeesés, a koldusnyomor és berepül több, mint száz hajlékba [s könnyet facsar több száz szembe. A közel száz búzakazal rémes lángja borzasztó fényt vet a nyomortól reszkető családapák feldúlt arczára, honnét keservesen sir le amaz emésztő gond, miből ad siró gyermeke kezébe kenyeret, miből vesz télire ruhát, miből fizet házbért és 103°/_o-os pótdát? mikor egy rövid óra hamuvá porzszolt egy egész esztendő, oda van minden, csak a koldusbot maradt meg!

A f. évi Anna-napi tűz hosszú ideig füstölög a porrá égett kenyér fölött, mert az éhes lángok 20—30000 frt árú kenyeret ettek el az éhező szegénység szájából s mert a legnagyobb részt pár lánczos kis gazdák a tavali hitvány terméssel kapcsolatban nagyon szokáig keservesen gondolnak vissza f. évi június 26-ára.

A magán és a hivatalos könnyelműségnek és bűnös hanyagságnak ily borzasztó és érzékeny büntetése régóta nem érte községeinket, mint ez a keddi tüzeset, mely szomorú jogot ad kezünkbe, hogy ez esettel és illetve a községi tűzrendszettel foglalkozzunk.

A levonandó tanulság czéljából vizsgálva a tűz okait, elsősorban is az a megmérhetetlen együgyűség és bambaság lep meg bennünket, melylyel a tulajdonosok a százakat érő kazalokat minden elővigyázat nélkül egymáshoz szoritották; továbbá az az önző közö-

nyösség, mely a fenyegető vész elhárítása körül mutatkozott, végül az a bárgyú csökönység, melyet a gazdák a biztosítás szükségességével, czélszerűségével és hasznosságával szemben tanusítottak.

Míg azonban ez figyelmekkel az itt érdekelt szegényebb osztály csekély értelmiségére s a veszély okozta zavarra, — legalább érthető, addig érthetetlen és felelőségteljes az a hanyagság, felületesség és bűnösség, mely az illető hivatalos tényezőket terheli.

Kit terhel vajjon a felelősség, hogy a tűzoltói felszerelést lovak híján csak nagy késedelemmel lehetett kiszállítani; hát az a tisztviselő vajjon mire jó, a ki a helyet, hogy kötelességszerű eréllyel igyekezett volna az előzetes óvintézkedések körüli mulasztásának pótlásául a tűztől veszélyeztetett vagyonbiztonságot lehetőleg védelmezni, phlegmatikusan botjára támaszkodva, nagy élvezettel nézte egy bérkocsiból, a vezelő és parancsoló hang híján bambán összevissza kapkodó tömeget, hát azért ugyan kit terhel a mulasztás, hogy a lakosság kellő időben a veszélyhez képest megengedett bírság terhe alatt azonnali vízszállításra kötelezve nem lett; — de még mind ezeken kívül mivel indokolható az az eljárás, hogy a községi előjáróság kapzsóságának kezdeményezésére — a helypénz szempontjából, megszorították a rakodóhely területét és illetőleg a helypénz felvétele ellenében nem tartották érdemesnek a józan ész és a tűzrendészeti szabályok szemmel tartásával kellő elszigetelő távolságokról gondoskodni — s végül, hogy mintegy 20—30 ezer forint értékű, könnyen gyúladható s közvetlen a város mellett lerakott első szükségletű élelmiszer biztonsága érdekében kellő vízmennyiség készen tartatása által a tűzrendészeti óvintézkedéseket megemenni elmulasztották, mi által magát a várost is a legkomolyabb tűzveszélynek tették ki??!! Ki felel meg nekünk ezekre!?

Más községekben az előjáróság eltöltja az ily nagy mennyiségű búza-összehalmozását, — nálunk meg az előjáróság kényszerít arra; másutt ellenőrzés és bírság terhe alatt minden háznál és gabna-kazalnál folyton készenlétben kell tartani egy hordó vizet és bírság terhe alatt köteles minden lókesi tulajdonos a tűzhöz vizet szállítani, melyért a legkorábban érkező tisztességes jutalmat is kap, — nálunk inkább a söröshordókat méltatják figyelemre; — másutt a közbiztonság elhárítása körül az előjáróság megy elül példával és buzdítással, — nálunk még a jogérvényes szabályok betartásával és a kötelesség betöltésével sem sokat törődnek az egy Mihályi jegyzőt kivéve, ki nemes példaadással késő estig működött a terjedő tűzvesz megállítására a derék tűzoltókkal.

Ha minden tízedik kazalnál csak egy félhordónyi víz van, ha csak 5 drb vizes ponyva áll kéznél, könnyen el lehetett volna háritani a veszedelmet s mi úgy véljük, hogy az erről való gondoskodás nem került volna száz család nyomorába.

Kivánjuk tehát, hogy a netáni közvetlen tettes kiderítésén kívül derítsék ki az elkövetett mulasztás is részletesen és személyre való tekintet nélkül; — kívánjuk, hogy jövőre ily esztelen összehalmozása a gabona asztagoknak — különösen a város közelében — hatóságilag eltiltassék, hogy minden ház és kazal-tulajdonos legalább egy hordó viz tartására köteleztessék s hogy ez kellőleg ellenőriztessék; — hogy hatóságilag eleve kimondott bírság terhe alatt köteleztessék minden lókesi tulajdonos nagyobb tűzveszély esetén a tűzhöz vizet szállítani s a legkorábban érkezők részére jutalom nyújtassék; — kívánjuk, hogy a már ismételt előforduló kazal tüzesetek tova-terjedésének megállítására végett legalább 5 drb ponyva szereztessék be vagy a cséplőgép tulajdonosok 2—3 ponyva

a vasút lármája az utolsó beszédnek véget vett.

»Add ide kezdet Feó! Ugy érzem mintha a hajó parkányzatáról a tengerbe esném, a hideg habokba. Szerettem volna itt meghalni, de a jó Isten nem engedte! Talán azért kell most utaznom, hogy a halál si-etessék és akkor végre megvagyok szabadulva. Mily sokáig várjuk a véget, Feó? Ót hónap, öt szenvedésteljes hónap óta! Tudod még mint érkezett meg a felkoszorúzott hajó az ő tetemével? Akkor úgy éreztem, mintha ki kellett volna szaladnom és kiáltanom: Ó enyém, most az enyém most midőn utolsó lehellete kirepült! Ó vele kell eltemetnem! De még itt sem volt jogom hozzá, másé volt! És hallgatnom kellett, mert különben azt mondták volna, hogy hűtelen volt hozzám. Életemmel kellett megfizetnem. Nem hiszed, hogy halála őt valóban és igazán visszaadta nekem! A siron túl már nem volt joga annak hozzá. Tudod még, hogy mondtam mindig.

»Csak egyszer akarok még szép lenni, az ő menyegzőjének napján, hogy az embe-
rek ne beszéljenek. És akarom látni őt, látni akarom, vajjon boldoggá teszi-e? — Ennek most már mind vége. Semmi sem él már többé, mint az én nagy szerelmem és egy vagy két óra mulva ez is velem száll fel az égbe.»

A hold teljes fényével világítja be a megdicsőült sovány arcsot; úgy nézett ki, mint a viaszgyertya, mely már végig égett, csak belülről világítja a vékony átlátszó falat — mely még egyedül nem égett el.

»A menyegző napját sem érték meg és a másikat sem akartam látni.

Sokat sirt felette — én nem, én nem sirtam, de én meghalok! Ó igen szerette őt, igen! Valjon ő is szerette őt? Midőn ő nekem a gyűrűt átadta jól tudtuk mindakettlen, hogy nem szabad egymást szeretnünk, hogy soha nem lehetünk egymásé és csak örök, szent barátságot fogadtunk egymásnak! Csak hazugság volt, de nem tudtuk! Szerelmet ígért-e a kettő? Akkor ismét hazugság volt és talán tudták is. Vagy talán nem volt hazugság? Szerette őt? Tud-e az ember kétszer szeretni, Feó?»

Ismét egy köhögési roham, mely a nővér kendőjét friss vérrel festé. Mily feketének látszott az, a hold világánál.

»Ugy fázom Feó! Hisz azt mondták, hogy meleg van, meleg az éjszaka! De ez nem lehet! Nézz csak ide, könnyeim már egész kékek, majdnem feketék! Ha ő élt volna, akkor nem lett volna szabad meghalnom, akkor élnem kellett volna tovább, sokáig és őt látni mindennap és mondani, soha sem

szerettem őt! A kevélység tartott volna életben — gondold csak mily kín!»

Önkénytelenül is összeborzadt. »Oh Feó, ne sírj oly nagyon! Örülj te is, hogy megszabadulok az élettől. Oly nehezemre esett kezdettől fogva oly sok örömtelen napot annyi bűt és fájdalmat átélni. Csak egy fény'ő pont volt életemben; és ez ő volt! Azután minden éjjé lett sötét éj lett. De most jön a nappal, mely sohasem fog végződni! Oh Feó, ne sírj, örülj helyettem is! Hát nem szeretsz annyira, hogy örülni is tudnál velem? Igérd meg, hogy halál órámban e szavakat fogod mondani: »Hála neked Istenem!« Ha lenne még hangom Alleluját énekelnék, melyet messze visszhangozna a végtelen tenger. Most a menyországot vásároltam meg magamnak kimondhatatlan kínokkal. De most nyitva látom azt. Te nem akarod hinni, hogy halálig szerelmes voltam beléje! Te oly fiatal vagy — mit tudsz még a szerelemről és annak hatalmáról.

Ha egyszer téged is el fog érni az, nyisd ki szivedet és tudd azt beléd önteni! És ha szivednek meg is kell szakadnia mit tesz az azután! Teljesíté földi czélját. Te most gondold azon öreg férfúra ott, fogladd el az én helyemet, legyél neki mindene, valamint fivéremnek is! Legyél fivéremnek támasza, barátja. Ne rázd fejedet van elég idő arra.

tartására köteleztessenek s végül elvárjuk, hogy nem csak lársadalmi úton, hanem saját haláskörében is mulhatatlan kötelességének fogja tartani az előljáróság a kárvallottak nyomorának enyhítésére minden lehető elkövetni.

H I R E K.

— **Kinevezések.** A földmívelési m. k. miniszter Kálló Gyula szegedi és Sas Ede ó-becsei kir. mérnököt a m. kir. folyam-mérnöki hivatalok személyzeti létszámába kir. főmérnökévé nevezte ki.

— **Hivatalátvétel és szabadságolások az ó-becsei járásbírósnál.** Dr. Pollner Kálmán ide kinevezett albiró e hó 28-án foglalta el hivatalát, de aug. 1-én 4 heti szabadságra megy. Krámer Vilmos, joggyakorló, folyó hó 31-étől szeptember 8-áig lesz szabadságon. Éva József tkvezető 4 heti szabadságát aug. 3-án kezdi, távollétében Nagy Pál s. tkvezető helyettesíti. Wrhovszky Árpád a jbiróság első kezelője ez ideig négy heti szabadságát németországi kórházra használja fel, távollétében Damjánovics György második kezelő fogja helyettesíteni.

— **Szabadságon.** Dr. Weinberger Ignác az ó-becsei és a zentai betegsegélyző egyesület orvosa, f. évi augusztus hó 1-én egy hónapi szabadságra megy. Előforduló betegeket ez idő alatt Dr. Waldner József orvos ír gyógykezeli.

— **Beiratkozás.** Az adai m. kir. földmívelési iskolánál az 1898/9. tanévre a beiratkozások megkezdődtek. Felvételi feltételek: a) betöltött 17 éves életkor (keresztlevél), b) erős, egészséges testalkat (orvosi bizonylat), c) írni, olvasni, számolni tudás (iskolai bizonyítvány), d) feddhetlen erkölcsi magaviselet (előljáróságtól erkölcsi bizonyítv.), e) védhímlővel való beoltás igazolása (orvosi bizonylat), f) a belépő tanuló szülőinek vagy gyámjának, oly nyilatkozata, melyben ezek kijelentik, hogy a belépő tanuló az ó akaratukkal lép az iskolába s hogy kötelezik magukat vele az előirt 2 éves tanfolyamot olvégeztetni s ha mégis a tanuló befejezése előtt kilépne, a hátralékos időre, tehát az egész két évre esedékes összeget lefizetik. Felhívtnak mindazok, a kik állami ösztöndíj élvezete mellett akarnak az iskolába belépni a fenti kellekkel és az előljáróság

Csak ezen órában uralkodik feletted a gyengeség. De kipróbáltalak e hosszú betegségem alatt, te erős vagy. Gyengéd testedben hősi bátorság lakozik, melynek semmi áldozat sem nehéz. Ők szorultak azokra engem bírni, légyél te rajta, hogy ne érezzék hiányomat. Én veled leszek és erősíteni foglak. És Feó, csak a te kezéd nyomja le szememet — meg tudod ezt tenni? Nemde elzáród azokat? Te mindent bírsz. Köszönj meg mindenkinek mindent nevében. Köszönj atyjának fivéreinek és mindenkinek: Én mindnyájatokért fogok imádkozni! . . .

A gondola kikötött. Setéten magaslott ki a vasúti állomás és az éj csoportokat, melyek az előtt álltak, majd a csendes menetel, mely most a lépcsőkön felfelé haladt — mély homályba borítá. Csak a haldokló ábrázata és kezei, melyek mellén összekulcsolólvák, világítottak márvány fényességükkel. Be voltak csukva szemei. A nagy fivér vitte a ravatalalakú hordágyat. Az atya a keresztes fiatal leány vállára támasztá magát, — kinek nagy fekete szemei minduntalan könnyel teltek meg. Lehajtá fejét és arcát nem is láthatá az ember.

Igy haladt a szomorú menet halgatagon. Egy szót sem szólva. Az emberek — kik mellette elmentek — levelek kalapjaikat és keresztet vetettek, mert már . . . halottat vittek.

J. Jankovich Gyula.

által kiállított szegénységi bizonyítvánnyal felszerelt kérvényüket legkésőbb augusztus hó 25-ig a nagyméltósága földmívelésügyi m. kir. Miniszteriumhoz címmezve az iskola igazgatóságához nyújtsák be. A saját költségesek felvételük czéljából irt folyamodványait az igazgatósághoz címmezve küldjék be. Fizetési kötelezettség egész évre 150 frt, melyért a tanuló teljes ellátásban azaz ételmezés, mosás, lakás, fűtés és tanításban részesül s azon kívül betegség esetén a gyógykezelés és gyógyszer költségeit az iskola fedezi. 20 frt munka megváltási átalány czímen az illető tanuló magaviseletének szem előtt tartásával visszafizettetik évnegyedenkénti utólagos részletekben. Az igazgatóság.

— **Hány ovoda és tanköteles van Ó-Becsen.** Óvodaköteles fiú 624, leány 704, összesen: 1328. Állandó gondozásban nem részesül fiú: 529, leány: 463, összesen: 992. Iskola köteles 6—11 éves fiú 1226, leány: 1310, összesen: 2536. Ismétlő köteles 12—14 éves fiú: 628, leány: 625, összesen: 1253.

— **Sürgetés.** A vármegye a községi kórház felépítését ismételten sürgeti. Eleget is tenne annak a község — de hol vegye a pénzt?

— **Felvétel az ügyvédi kamarába.** Vojnovits Péter ó-becsei lakos, ügyvédjelölt a szabadkai ügyvédi kamarába felvételtett.

— **Figyelmeztetés.** Az „Iparos betegsegélyző” és „zentai kerületi betegsegélyző pénztár” betegeinek Dr. Waldner József magán orvos rendel az egyleti orvos távollétének ideje alatt. Lakása: Templom-utca, Popovits-féle gyógyszerár mellett.

— **Meghívó.** Az Ó-Becsei szerb tanuló ifjuság f. évi augusztus hó 6-án a községi nagyvendéglő dísztermében jótékonyozelú láncczűltséget beszédával egybekötve rendez. Belépti jegy 1 frt, 80 kr., 70 kr. és 50 kr. Kezdeté 1/2 órákor.

— **Pénzkeresők.** Hauke Imre központi főszolgabíró, Popovits Mikró vmegyei alszámvévo a megye részéről és Wörös Béla aljegyző Ó-Becse részéről f. hó 28-án merültek bele a község számadásainak vas-kos könyveibe, kikeresni azokból azt a pénzt, a mi volt, de ma már nincs! Tekintetes vármegyei urak, ne is méltóztassanak fáradozni, mert ami nincs a kasszában, azt a könyvekben sem fogják megtalálni, sőt minél többet keresnek Önök, annál kevesebbet fogunk találni mi, mert semmi haszon fejében „munkadíj” czímen Önök is elvisznek egy pár száz forintot ismét csak a mi rovásunkra. Hanem méltóztassanak a bíró úrnak megmagyarázni: mi a községi gazdálkodás? — A jegyző úrnak pedig, hogy: mi a községi takarékoskodás? Ó-Becse választó polgárainak pedig megmondani és a szívükre kötni, hogy: *ne küldjétek a legközelebbi községi képviselő választáskor ismét tökélet oda, a hova gondolkodó fejek, önzetlen lelkek, munkás karok, a közjóért dobogó erős szívek és a közragyonra soha sem éhes zsebek kellenek.* Ha ezt megcselekszik, akkor megtalálták a kulcsot a melynek segítségével Ó-Becse boldogul, de a nélkül soha, mert az a pénz, engedelmet kérünk, Önök is igen jól tudják, ma már a »közlegelő felosztás« czímen fel van osztva mindannyiunk közt, minek következtében nem ott, hanem a mi zsebünkben található. Ott, ahol Önök pénz után kutatnak, eddig volt sok pénz, azért nem kellett sok ész, de elfogyott a sok pénz, azért kell oda most sok ész — és még valami!

— **A keddi tűz.** Az 1898. július 26-ika szomorú, de örökké emlékeztet napja Ó-Becsenek. Emlégetni fogják, mint az 1866-iki tüvést, mert e napon 111 kiscgazdának hullott ki a betevő falatja szájából. Elkerülte határunkat jég, el a romboló vihar, a perzselő aszály és midőn már asztagokba gyűjtve magunkénak hittük a veritékes munkánk áldásos gyümölcsét, neki esett a tűz és 111 reménykedő családot tett koldússá, kenyérelenné. A leégett 111 kiscgazda közül csak 6 biztosította asztagba rakott gabonáját és a többi nem! Hogyan fogjuk ezeknek leírhatatlan nyomorát enyhíteni annyi országos csapás és szerencsétlenségek közepette?! Lesz-e gazdaközönségünknek annyi lelke, hogy ők, kik a mindent megemészlő tűz rombolását

szerencsésen elkerülték, koldúsbokra juttott embertársaikon segitendő, fölőlegükből kiki egy-két m. mázsa gabonát adnak össze? Hiszük, hogy igen. Érzik ők is, hogy az ön — hibájukon kívül szerencsétlenül járt polgártársaikon segitenők kell. Az előljáróság, vagy a nőegyletek, vagy a gazdasági egyesület pedig minélelőbb alakítson egy gyűjtő bizottságot s lásson munkához, mert a leégetteknak legnagyobb része: *kenyér nélkül van.* Igen jól tudjuk, hogy ezen gyűjtésből az a 21844 frt 97 krajczárra becsült kár kiegyenlítődni nem fog, de legalább enyhébb leend a szerencsétleneknek borzasztó helyzetük elviselése. A károsultak, kik többnyire szegény emberek, méltán rászorulnak nemcsak részvétünkre, hanem könyörületünkre is. — *Névszerint a következők:* Lénárt János 505 frt biztosítva; Farkas István (Pandek) 1504 frt bizt.; Nagy Mihály (Félegyházi) 873 frt bizt.; Szabó János 641 frt bizt.; Pandek György 548 frt; Molnár Ferencz 595 frt bizt.; Könyig József 1332 frt bizt.; Zsifkov Száva 65 frt; Komáromi Ádám 127 frt; Károlyi Pál 38 frt; Nagy Mátyás Károlyi 9 frt; Szerda János 9 frt; Nagy Péter 19 frt; Sárkány István 263 frt; Kopár Mátyás 382 frt; Tüski-Antal 414 frt; Tüski Mátyás 565 frt; Német András Pécskai 238 frt; Butás Pál 49 frt; Utczai István 1201 frt; özv. Komáromi Adámné 297 frt; Domonkos György 297 frt; Gnsity Jása 352 frt; Grisity Gyura 170 frt; Budisin Jása 297 frt; Lakatos István 537 frt; Nagy András (Csonka) 41 frt; Nagy Mihály (Félegyházi) 318 frt; Gagity Gavra 611 frt; Nagy Urbán 288 frt; Gagity György 365 frt; Zsivancsev Milán 102 frt; Glavaski Czvetko 272 frt; Szöregi Mihály 119 frt; Gagity Zsivanov 459 frt; Sárvári Ferencz 154 frt; Sárvári András 110 frt; Sárvári Péter 7 frt; Balázs János 51 frt; Sági György 32 frt; Gulyás Balázs 7 frt; Szabó Mihály (köteles) 23 frt; Várkonyi István 266 frt; Kovács János (Kinka) 13 frt; Halász Györgyné 1056 frt; Nagy Imre (Félegyházi) 9 frt; Gulyás Sándor 4 frt; Forgács Mihály 20 frt; Várkonyi József 951 frt; Kemény Antal 221 frt; Sándor József 440 frt; Bata Mátyás 268 frt; Pogány István 170 frt; Józsa Imréné 178 frt; Zórád József 17 frt; Velő Antal 170 frt; Kékity Ignác 131 frt; Putóczki Istvánné 5 frt; Gagity Nilyó 127 frt; Bogár Mihály 7 frt; Német Antalné 4 frt; Miskovics Szilveszter 68 frt; id. Varjú István 15 forint; Károlyi József 4 frt; Balázs Gergely 27 frt; Csanak Antal 4 frt; Pintér Mátyás 4 frt; Fehér Károly 2 frt; Miskovits Jovan 824 frt; Kékity Gyóko 49 frt; Sárkány József 216 frt; Ördög István Gyuresik 30 frt; Gulyás Boldizsár 17 frt; Radics Mátyás 7 frt; Barta Ferencz 37 frt; Mucsi János 127 frt; Toncsák József 13 frt; Szűcs Mihály 7 frt; Kis Flórián 4 frt; Sági István 155 frt; Tyuresity Sándor 267 frt; Uborka Jánosné 80 forint; Csonka György 10 frt; Varnyú Károly 23 frt; Gálfi György 27 frt; Német István 33 frt; Bersenyi József 13 frt; Ricz Vincze 17 frt; Kovács János (Csinos) 4 frt; Károlyi Ferencz 15 frt; Farkas István (Alpari) 8 frt; Csábi István 9 frt; Nagy Pálné 2 frt; Terék Pál 10 frt; Borbás Imréné 8 frt; Terék János 2 frt; Német Antal 3 frt; Kohn Mihály 3 frt; Sipos István 7 frt; Sándor Ferencz 15 frt. Közöltük a névsort, hogy a tűzvész hű képét nyújtsuk és hogy a nyilvánosság elé állítsuk azokat, kik a tűzvészről kifolyólag segítségre, humanus könyörületre szorulnak.

— **Köztazó 1000 forint.** Zsivkov Pája ó-becsei lakosnak sok a földje, Cseszák Jánosnak meg sok a pénze; ketten azért is megállapodtak abban, hogy 30 lánccz föld erejéig cserét csinálnak; meg is alkudtak szépen, sőt Cseszák János azonnal előlegül is adott 2000 frtot ropogós szép százaz bankókban. Hej bizony szédit-bódit ilyen nagy összeg, elszédítette Maximov Ayram füstös-képű dadát is; és egy hatalmas eszme villant meg göndör hajú fejében. A mint ugyanis Cseszák János átadta a 2000 frtot Maximov András tanú jelenlétében Zsivkov Pájának, mialatt ez a ládafiit készítette a sok szép ropogós bankónak, Maximov Ayram elnézte az egyik csomag 10 drb. 100 frtosat a székről s belenézte a saját zsebébe, majd aztán szép csendesen haza lantolt. Otthon

pedig fazékba rejtve a pénzt, elásta kertjében egy fa tövéhez. Alig végezte be művészetét s még rá sem ért kellőleg éledegni abban az édes gondolatban, hogy nem kell most már vályogot verni és télen ürgét önteni, tellik most már piaci csirkére is: mikor is szomorodott képpel benyit hozzája Zsivkov Pája s előbb szép szerivel, aztán 100 frtos igérettel igyekszik kapacitálni, hogy a pénz nála van, csak nála lehet, adja vissza. — Maximov Avram azonban menyre-földre és egy cikkely vöröshagymára esküdzött, kifutatta inkább a szemét, törette inkább a kezét-lábát: de nem volt hajlandó magára vállalni ezt a nagy bűnösséget; mert ő inkább felakasztaná magát, mint sem lopjon. De cigány tervez, csendőr végez; a bobítás kalap gonosz rejtelmekkel töltötte el a füstös képű atyafi keblét s az első erélyes szóra inába szállt bátorsága s nagy szepegeve bevallotta, hogy elásta a pénzt egy fa alá, nehogy ellopják tőle, s ő nem is tudja, hogy hogyan hozta el azt Zsivkov Pajától, mert hisz részeg volt a pálinkától is meg a sok pénztől is. Ezt vallotta a bíróság előtt is. A szerencsétlen 1000 frtnak azonban ezzel még nem ért véget a sorsa, a fazékból a csendőrségre, onnét a bírósághoz, onnét pedig az adóhivatalhoz volt kénytelen körutazni, s ki tudja mikor kerül vissza a szépen kitisztogatott ládafiába.

— **Kimutatás.** Az ó-becsei kerületi áll. anyakönyvi hivatal anyakönyveibe bejegyzett születés, házasság és halálesetekről július hónapban. Született összesen 61. Ebből nemre nézve 35 fiú, 26 leány. Vallásra nézve: 31 róm. kath. 27 görög. keleti; 1 izraelita, 2 ágostai hit. evangélikus. Származásra nézve: 5 törvénytelen a többi törvényes. Házasságra lépett: 3 pár. Vallásra nézve katolikusok. Meghalt összesen 41. Ebből 24 férfi, 17 nő. Vallásra nézve 23 róm. kath. 18 gör. keleti.

— **Kiszzenvedett.** A megkéselt szegény Turfit István rendőr borzasztó fejszébe végre belehalt. Esméletét csak halála előtt néhány pillanatra nyerte vissza, de beszélni nem bírt s csak jelekkel bucsuzott szülői, testvérei és fiatal nejétől. Temetésén az előjáróság és a rendőrség is teljes számban megjelent. Társai a szolgálat halottjának koporsójára díszes koszorút helyeztek.

— **Figyelmeztetés.** Mindazok a gazdák, kik magán méneket óhajtának tartani, ebbeli szándékukat f. évi augusztus hó 16-ig Wörös Béla aljegyzőnél jelentsék be, hogy azok megvizsgáltassanak, mert a később jelentkezők figyelembe nem fognak vétetni.

— **Egy nagyon hasznos lap.** Az Ó-Becsen Czrnity T. szerkesztése mellett megjelenő »Radnicski Glasznik« munkás szerb néplapból eddig 9 szám jelent meg, s minden egyes példány csak fokozta azt az elismerést melylyel az első példány találkozott. A szerkesztő maga is munkás levén, ismeri azok helyzetét, tudja óhajtásukat, látja törekvéseiket. Mint jó hazafi lelkükbe csepegteti a közös haza hő szeretetét, a munkástól a tévtanoktól óvja munkástársait, a melyek a szociálisztikus munkás lapok hasábjain őket befolyásolják. A »Radnicski Glasznik« eddig híven megálta helyét s hisszük, hogy jövőben is teljesítendő hazafias kötelességét.

— **Vöröskakas** ismét elkukorékulta magát július 28-án éjszaka 1/4 12 órakor Trbity Milán Szélső-utcai háza fölött s egy szegény asszonyt riasztott fel rémesen kecses-gő hangjával. A zsindey tetőzet már akkor lángban állott, teljesen le is égett; a gyorsan megjelenő tűzoltóság erélyes munkája azonban úgy a szobák beégését, mint a tűz továbbterjedését megátolta. — Állítólag a tűz a tetőzet közepén ütött ki, s hihetőleg gyújtásból eredt. A vizsgálat folyamatban van.

— **Álategészségügyi kimutatás** a ragadós állati betegségek állásáról 1898 július hó 20-án. Bács-Bodrog vármegye Veszétség: Bajsa 2 udvar, Bács-Monostor 2 udvar, Prigl-Szent-Iván 1 u., Ó-Becse 2 u., Ó-Szivács 1 u., összesen 5 község 8 udvar. Takonykór és bőrféreg: Jankovác 2 u., Kulpin 1., Mélykút 2 u., Ó-Futtak 1., összesen 4 község 6 udvar. Ragadós száj- és körömfájás: Déronya 2 u. Rühkór: Bács-Topolya 2., Temerin 1 u., összesen 2 község 3 udvar. Sertésorbáncz: Stanisits 1 udvar, Temerin 1 udvar, összesen

2 község, 2 udvar. Sertésvész: Ada 1 udv., Bács Cséb 7 u., Bács-Petrovoszelló 2 u., Bács-Szent-Tamás 2 u., Bajsa 1 u., Bezdán 1 u., Bikity 4 u., Csurog 1 pta, Gajdobra 8 u., Gákova 1 u., Járek 4 u., Kishegyes 1 u., Mélykút 2 u., Német-Palánka 1 u., Ó-Becse 33 u., Ó-Mórávicza 1 u., Pacsér 1 u., Szantova 11 u., Titel 5 u., Temerin 6 u., Vilova 1 u., Zenta 2 tanya, összesen 22 község.

— **A szép asszony tenyere.** N. N. úr, ki gyengülő erejének helyreállítása végett külföldi fürdőutját bevégezvén, délezenen álldogált ismét a rég nélkülözött »állón«, hol a helybeli szép és legszebb asszonyok megszólalásában vételkedett a többi »álló« társakkal. N. N. úrnak ezen vételkedése eljutott annak a szép asszonynak a füléhez, kiről a legmerészebb állításokat eresztette világgá s hogy a külföldi kúrárt követni szokott »mászás« el ne maradjon, ama »szép asszony« gyenge kacsóit nem sajnálta s N. N. urat hihetőleg csupa hálából, becsülettel felképelte. N. N. úr azóta csak néma tagja az »álló« társaságnak.

— **Csúnya gyanú** terhelte Sztrainov Draginya b.-szl.-tamási lakosnót, ki f. hó 23-án született fiú gyermekét bejelentés nélkül elásta láza mellett. A megéjtett hatósági boncolás azonban kiderítette, hogy az újszülött holtan jött a világra s így az anyja a gyermekölés bűnében ártatlan.

— **Kutya harapás.** Gébell Ernész ó-becsei lakos udvarában tartózkodó állítólag kóbor kutya f. hó 26-án esti 7 órakor megmarta Növöszt Sándor 13 éves Trencsénmegyei születésű Rintornás fiút; a kutya 40 napi zár és észlelés alá vétetett, a sulyosan megsérült fiúnak pedig a Pasteur-injektetbe leendő szállítását véleményezi a kezelő orvos.

— **Saját légszeszkészülék minden háznál?** Kifűző és rendkívül praktikus találmányról értesítjük t. olvasóinkat. Ugyanis Janisch és Társa gyára Budapesten forgalomba hozott egy légszeszfejlesztő gépet, mely által minden oly épület, mint nyaraló, kastély, szálloda, kávéház, vendéglő stb., ahová légszesz vagy villamos művek bevezetve nincsenek, — világító és fűtő légszeszszel ellátható. Tehát nemcsak világításra, hanem fűtési sőt műszaki célokra is kiválóan alkalmazható. Már is nagy sikerrel használják lakások, irodák, vendéglők, szállodák stb. világítására; főző, vasaló, olvasztó vagy melegítő kályhák fűtésére; motorok hajtására és általában minden oly célokra, melyekhez közönséges közzéngáz alkalmazható. A gép kezelését bárki 1—2 óra alatt elsajátíthatja, a fejlesztett légszesz teljesen ártalmatlan és nem robbanékony. Ezen gép által előállítva, a légszeszvilágítás nem drágább mint a közzéngáz alkalmazható. A gép kezelését bárki 1—2 óra alatt elsajátíthatja, a fejlesztett légszesz teljesen ártalmatlan és nem robbanékony. Ezen gép által előállítva, a légszeszvilágítás nem drágább mint a közzéngázvilágítás. Ajánljuk az érdeklődőknek, hogy nézzék meg a technika ezen zseniális találmányát, kérjenek árjegyzéket és prospektust, melyet ingyen és bérmentve küld Janisch János és Társa légszesz- és vízvezeték-berendezési gyára, Budapest, VI. Csengety-utca 74.

KÖZGAZDASÁG.

Megszállható telepek a királyhágón tuli állami telepítvényeken.

A földművelésügyi miniszter újabban nagyon megkönnyítette a birtokszerzést az erdélyrészi állami telepítvényeken az által, hogy a föld vételárának törlesztési idejét 30 évről 50 évre meghosszabbította, a kamutlábát pedig 3%-ról 2%-ra leszállította.

A törlesztési kulcsnak ezen kedvező módosítása következtében Nagy-Sármáson (Kolozs vármegye) egy 20 holdnyi telepítvényért évenként 98 frt 2 kr., Magyar-Nemegyén (Beszterce-Naszód vármegye) 26-15 holdért 89 frt 11 kr., a folyó évben

megalakított viczei (Szolnok-Doboka vármegye) telepítvényen pedig 37-35 holdért az első tíz évben 79 frt 3 kr., azontul 40 éven át 102 frt 63 kr. fizetendő vételári lőke és kamat fejében.

Ezenfelül abban a fizetési kedvezményben is részesülnek a telepesek, hogy az első két évben nem tartoznak törleszteni, hanem csak a kamatokat leróni, ami Nagy-Sármáson 61 frt 60 kr., Magyar-Nemegyén 56 frt, Viczén 44 frt tehernek felel meg.

A telepek nagysága és vételára természetesen akként van megállapítva, hogy a telepes ne csak a vételárt törleszthesse, és az új birtokára eső közterheket viselhesse, hanem birtoka jövedelméből tisztességesen meg is élhessen. Az egyes telepítvények nagysága a nevezett három községben különböző, nem csak azért, mert a föld minősége is nem egyforma, de azért is, mert közös erdők is vannak, így Nagy-Sármáson a rendes 20 holdnyi telepből csak 1000 négyszögöl az erdő, Magyar-Nemegyén a 26 holdból 8-6 hold, a viczei 37-35 holdból pedig 14-3 hold.

Mind a három telepítvényen az egyes telepek már ki vannak hasítva és a telepesházak is elkészültek; van továbbá iskola és óvoda is.

Az ezen községekben még meg nem szállott telepek, és pedig Nagy-Sármáson 104, Magyar-Nemegyén 25, Viczén 20 telepítvény még a folyó évben betöltetnek.

Telepesül munkabíró és kifogástalan életű oly földmives kiszegzők fogadtatnak be, a kik készpénzben, ingatlanokban (háznál vagy földben) és gazdasági élő vagy holt felszerelésben (állatokban és gazdasági eszközökben) összesen 1000 frt vagyont mutathatnak ki, és abból a sorsolás előtt a lakóház vételára fejében 400 frtot, letétként további 100 frtot, összesen 500 frtot lefizetnek. Ministeri engedéllyel a sorsolás előtt megkövetelt 500 frt kivételesen két részletben is fizethető le, nevezetesen 350 frt a felvétel alkalmával, a hátralékos 150 frt pedig egy év leforgása alatt, de azért a telepesnek a kikötött 1000 frtot érő vagyonnal bírnia kell, mivel máskülönben a telepes az első termés betakarításáig megélni és új birtokát kellően felszerelni, valamint istállót, állal s egyéb szükséges épületekkel ellátni nem tudja.

Ezen felül megköveteltetik, hogy a telepes Nagy-Sármáson és Magyar-Nemegyén ev. ref., Viczén pedig róm. kath. vallásu legyen.

Rendszerint minden telepes csak egy telepet kap, kivételnek is van azonban helye azon kiszegzőkkel szemben, a kik több telepet megszerzésére és felszerelésére szükséges vagyonnal bírnak és a többi telepeket felnőt családtagjaik számára kívánják megszerezni.

Törekvő és szorgalmas kiszegzők tehát, a kik jelenlegi lakóhelyükön kellően nem terjeszkedhetnek, vagyonuk értékét többszörösen meghaladó kirtokot szerezhetnek az erdélyrészi állami telepítvényeken, a hol kiváltképen az állattenyésztés üzhető haszonnal, mivel a telepek bővelkednek kitűnő legelőkkben.

A telepek bármikor megtekinthetők, és az ottani kezelők utasítva vannak arra, hogy a jelentkezőket utbaigazítsák.

Telepítésre irányuló kérvények a földművelésügyi miniszterhez intézendők és akár közvetlenül, akár a közigazgatási hatóságok vagy a telepkezelők útján nyújtandók be.

A kérvényekben kiteendő a folyamodó neve, vallása, lakhelye, családi állapota, gyermekeinek száma, foglalkozása és a telepítvény, a melyre elhelyeztetni kíván. Kimutatandó továbbá az illetőnek vagyoni állapota,

Útmutatás a szőlómoly (Cochylis ambigua) és szőlőiloncza (Tortrix pilleriana) irtására.

Ugy a régi, mint a most már rendes termést adó újabb telepítésű szőlőkben, legyenek azok hegyiek vagy homokiak, utóbbi három év óta aggasztó módon szaporodik a szőlómoly (*Cochylis ambigua*) és egyes helyeken hozzá csatlakozik már — bár ez idő szerint még szórványosan — a szőlőiloncza (*Tortrix pilleriana*). Eme két rovar kártételeinek megállítására szolgáló védekezésmódok ismertetése előtt lássuk előbb röviden e két állat életmódját.

I. A szőlómoly évente kétszer szokott mutatkozni. Az első nemzedék hernyói május elejétől körülbelül június utolsó harmadáig találhatók, a mikor kezdetben a fűrt apró bimbóit, később a nyíló virágzatot, majd az apró kötődött bogycákat pusztítják. E hernyó eleinte igen parányi és zölde színű, később szennyes-rózsás vagy ibolyászürkés, legelőbbször azonban szennyes-zölde, de a feje és az utána következő első testiz feketés-barna; teljesen felnőtt korában 8—10 milliméter hosszú. E hernyót a fűrtön sohasem lehet szabadon látni, mert a míg egész kicsi (1 milliméter hosszú), addig belefurakodik a bimbókba, miközben azokat finom pókszálakkal összekötögetik később pedig részint az elragott virágokból, részint azok elvált hulladékaiból ugyancsak a szájjából eregető pókszálakkal a fűrt gerezdei között hosszukás fészket készít, a melynek belsejét kibéleli. E fészkekben tartózkodik és innen indul ki, hogy kártételeit folytassa. Egy hernyó készíthet azonban egymásután több fészket is; innen van, hogy az ember abból egy fűrtön 5—6-ot is talál, de hernyót csak egyben.

Június végén teljesen kifejlődött és vagy az eddigi fészkekben, vagy inkább a karon és szőlőtöke alkalmas repedésében, de nem ritkán a szőlő költözésére használt anyagban (szalma, guzsbacsavart fűzvevesszők, sás vagy raffia között) készített külön burokban bebábozódik. Bábja csak mintegy 6 milliméter hosszú és világosbarna.

Két hét múlva, és pedig június végén szórványosan, július elején tömegesen kikel e bábból a szőlómoly, mely valamivel nagyobb és természetesebb a közönséges ruhamolynál, mert 7—8 milliméter hosszú és kiterjesztett szárnyal 13—15 milliméter széles. E molyra könnyen rá lehet ismerni arról, hogy hátán, ha szárnyait háztető formájára összeszeti, a felső szárnyain egy kis nyereg alakú és kávésbarna színű harántsáv húzódik; a felső szárnyak hegyén a nyereg alakú rajzhoz hasonló színű pont van.

A moly a nappal legnagyobb részét a levelek alsó felére húzódva tölti, csak este röpködik, miközben pártzik és vagy a már félig kifejlődött bogycákra vagy azok nyelveire egyet-egyet, összesen mintegy 30—50 petét tojik. E pete fehéres és szabad szemmel nem igen vehető észre.

Az ebből a petéből kikelő kis hernyócska tehát a szőlómoly második nemzedéke, mely színre és termetre majdnem teljesen azonos a júliusi hernyóval, július és augusztusban a bogycákra furakodik. Azokat rész-

ben csak kikezdi, de szálaival mindig összefonogatja. Az így megtámadott és összecsomózott bogycák, melyek legtöbbször a fűrt hegyén vannak, rothadnak, nemcsak mert már úgy is meg vannak sértülve, hanem azért is, mert rájuk telepednek a különböző gombák is.

Még mielőtt a szüret ideje beköszönt, a hernyó elhagyja a fűrtöt és vagy a tökére, vagy a karóra vándorol, hol bebábozódási helyet készít magának, a melyben október végéig eleinte mint hernyó vesztegel s csak azután bábozódik be. Ilyen báb alakjában ki is telet.

Május elején, de ha meleg a tavasz, akkor már április végén megjelenik a moly a jövő évben újra, mely petéit a bontakozó hajtásokba, illetőleg azokban a bimbókra tojja; e petékből kél ki az a nemzedék mely tavasszal és nyár elején a virágfűrtökét szokta rongálni.

A szőlómoly előfordul szórványosan Magyarországon s mint azt épen a jelen esztendő (1898) mutatja, igen nagy károkat okoz.

(Folyt. követ.)

CSARNOK.

Goneryl.

Harold király, Harold király
A Dán Erik tusára vár!
Erikől még nem rettegek
Mond négy nap múlva ott leszek!
Hű hitvesem, Isten veled
Én messze, messze elmegyek
Nem látom majd arany hajad
Biborszin bársony ajkadat
Nem látom kéklő szép szemed
Karcú gazella termeted.
Oh mond, oh mondjad hű arám
Mig el leszek gondolsz-e reám?
Ha hallom hullám mint csobog
Haroldom reád gondolok.
Ha kint a rét madárja zeng,
Dán lion felől szellő ha leng
Biborban hogyha ég a nap
Felleg ha szór villámokat.
Te lész eszembe szüntelen
Haroldom, férjem, kedvesem.
S ha meghalok, ha meghalok
Örökké a tiéd vagyok,
Én Goneryl, im fogadom
Más hitvest nem ölel karom!
Sajong ölyü, sikong sirály,
Hajóra száll Harold király,
Dühöng a szél, csapong az ár
Harold király hajóra száll
S alig kelt kétszer fel a nap
Elérte a dán partokat.

* * *

Witehall gaz népe úgy örül
Ma tartja nászát Goneryl.
Witehall várában pompa, fény
Erik király a vőlegény
Hullámzik a csatlós sereg
A földön bibor szőnyegek
Fénylő csillárok a falon
Diszitve gyönggyel gazdagon.
Ezer kehelyben pezsg a bor
A vendég had nyüzsgöve forr
Witehall gaz népe úgy örül
Ma tartja nászát Goneryl.
Witehall várában pompa, fény
Erik király a vőlegény.
S Erik király parancsot ad
Halljuk hát dalnokunk dalát!
Felajzza az a húrokat
S kobzát pengetve dalba kap:
Volt egy király zord északon

Megáldva kincscsel gazdagon
De szebb rubintja nem vala
Mint hitvesének ajaka
S nem volt szebb kék zafyrköve
Mint hitvesének két szeme
S azt súgta néki az a szem
Szeretlek férjem, hitvesem
S az ajk is mondta szüntelen
Nem lennék sosem hűtelen,
S ah úgy megbizott a szegény
A nő szaván, a nő szemén.
Mert nem tudá a jó bolond
Hogy mind hazug mít, asszony mond,
Hogy asszonyeskü csak madár,
Mely ágról ágra tova száll . .

* * *

Orvúl megölvé a király!
S el egy kétszó aligha száll
Újból nászt tartott a neje
S a gyilkos lett a hitvese.
Hah Goneryl! te hűtelen
Él még az Isten odafenn
S ha van igazság, jog ha van
Meghallja bosszuló szavam!
Elképed a vendégsereg
A nő dühében meg remeg,
Felpattan bős Erik vitéz
Fénylő aczélja sujtni kész.
És im előtte feltűne
A holt Haroldnak szelleme.
Megvinnak újra percz alatt
Erik kebléből vér fakad
Holtan zuhan a földre le
Kioltva átkos élete
S azóta Witehall termeiben
Bolyong Goneryl szüntelen
Némán, mint örült rémalak
S csak néha, néha felkaczag.

Szilágyi S. Ferencz.

Piaci árak:

Buza	frt	7.40—60
Kukoricza	frt	4.60—00
Árpa	frt	4.70—80
Zab	frt	5.— —

Hajómenetrend.

Szegedről-Zimonyba: szerdán, pénteken és vasárnap reggel 5 órakor.
Zimonyból-Szegedre: szerdán, pénteken és vasárnap este 8 órakor.
Ó-Becséről-Szegedre: csütörtökön, szombaton és hétfőn reggel 5 órakor.

Hirdetések.

A női szépség

fentartására és emelésére a legkitűnőbb szer:

Cornélia-arckenőcs

(törvény által védve),

mely az arcnak üde, meglepően tiszta fiatalos színt kölcsönöz, a mit semmi más szerrel elérni nem lehet, kitűnő szer: májfoltok, szeplők, pattanások, pórsenések (mitesser), túlvörös arc és a bőr minden tisztatlansága ellen, a sárga vagy barna arcbőrt vakító fehérre teszi.

Egy kis tégely ára 1 korona Egy nagy tégely ára 2 korona. — Ezen közkedvelt szer kapható:

Leszkovác Miletá

„KORONA” című gyógyszer-tárában
Ó-Verbászon (Bácska), 150.

Postai megrendeléseknél finom pouderek, szappanok és illatszerek hozzácsomagolására ajánlatnak.

Viszonteladók kerestetnek.
Főraktárak Budapest: Török József gyógyszer-tára, Király-utca 12. és dr. Egger Leo gyógyszer-tárában Váci-körút 17. sz.

!! Utánzásoktól óvakodjunk !!

Ért. Leszkovác által készített kénosz a valódi !!

Palais Royal

a fő- és székváros legnagyobb áruháza
ORLAI SANDOR, perzsa császári, spanyol királyi
 udvari szállító.

Budapest, Korona-herceg-utca 8. (Harisch-bazár.)

Gyémánt-utánzott ékszerek, valódi arany- és ezüst foglalatban, fülbevalók, gyűrűk, melltiük, gyöngyök stb. tiz évi jótállás mellett.

Chinai ezüst-árak

30 évi jótállás mellett.

Vajtartók, cukortartók, kenyérkosarak 1-50, 2-—, 2-50, 5 frt és feljebb,
 gyümölestálak, kenyérkosarak 2-50 frttól 7-50, 15 frt és feljebb,
 evőkészletek párja 1-50, 2-50, 3-75, evőeszközök egészen komplett kivetelben 12-—, 20-—, 30-—, és feljebb,
 gyertyatartók párja 2-50, 3-—, 3-50, 5 frt és feljebb,
 cognac-készletek 2-—, 3-—, 5 frt és feljebb,

Bőrövek (Gürtel), szallag, bársony-, arany- és fémövek, tálcák, serlegek, sörös kancsók, eczet- és olajtartók.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Valódi párisi legyezök.

gáz, selyemesipke, marabu és struchtól darabj —50, —75, 1-—, 1-25, 1-50 frttól 500 frtig,

valódi ezüst fogantyus botok 3-50, 5-—, 7-50 és feljebb,

valódi svájci zsebórák 3-—, 4-50, 6-50 és feljebb,

színházi látcsövek 2-—, 2-75, 3-50, 5-— és feljebb,

finom bőr díszműárak, u. m. szivar és levél-tárczák czimmerrel vagy monogrammal stb. stb., czélszerű nászajándékok.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy az eddig is jól berendezett

NAGY BUTORRAKTÁROMAT

megnagyobbítottam a legdivatosabb bútorokkal és igen leszállított áron részletfizetésre is szállítom.

A raktáromban mely Templom-utczán „Simonovits-féle házban van, mindig megtekinthető, különféle és jó fa- anyagokból készült, **háló, ebéd-lőszobák, szalonszobáknak** minden e szakmában vágó tárgyak.

Kárpitos munkák igen pontos és legdivatosabb diszítésekkel készítek,

A n. é. közönség pártfogását kérve maradok

Ó-Becse, 1898. július hó. Tisztelettel

Mitzky Mór.

Házeladás.

Fürdő utca 8. szám alatti házamat, jutányos áron szabad kézből eladom.

Révész Sámuel
 Ó-Becsén.

Szülök figyelmébe!

A szünidők tartama alatt a német nyelvet alaposan elsajátítani óhajtó úg fiatal mint női gyermekeknek privát órákat ad jutányosan megállapított tandíj mellett.

Ugyanez elvállal kereskedésekben magyar német könyvvezetés és üzleti levelezések teljesítését.

Ruhvald János
 nyug. főerdész.

Bővebb tudakozódás a kiadóhivatalban.

Ada község előljáráóságától.

2073. szám.
 kig. 1898.

Árverési hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye zentai járáshoz tartozó Adaközség tulajdonát képező és a föltéren levő emeletes nagyvendéglője a mellette lévő depóhelyiséggel együtt vagy anélkül 1898 évi január hó 1-50 3 esetleg 6 egymástán következő évre folyó évi augusztus hó 21-én d. e. 9 órakor nyilvános árverésen a község házában a legtöbbet ígérőnek haszonbérbe adatik.

Kikiáltási ár maga a nagyvendéglőre nézve 2500 frt. a depóhelyiséggel együtt pedig 3500 frt. Bánat pénz fejében, a kikiáltási árnak 10% készpénzben vagy megfelelő értékpapirban az árverés kezdete előtt a bíró kezébe letendő. A bérlet tartozik 1/2 évi bérleti összeget, melybe a bánat pénze is betudatni fog, biztosított fejében lefizetni mely összeg az utolsó évnegyedi részlet lefizetése alkalmával nyerend rendszeres elszámolást.

Egyebekben a bérleti összeg negyed évi előlegesrészletekben fizetendő a házi pénztárba.

A nagyvendéglő áll: A nagykávéházi teremből, melybe 3 biliárd helyezhető el, 1 nagy ebédlő és 1 kártyázó szoba az udvarra nyíló complet vendéglősi és egy eseléd lakosztályból, konyha 2 éléskamrából több rendbeli nagy pincékkel és elkülönített udvarral fedett tekepályával, egy gyümölcsös kerttel 1 jégverem, külön mosókonyha, sütőszoba egy nagy és egy kisebb istálló, 1 oszlopos és egy épített kocsiszinnel felszerelve, az emeleten van egy csinos diszterem karzattal, 3 mellék, kisterem, egy casinói lakás 12 vendég szoba. A többirészletes feltételek a közigazgatási jegyzői iródában, naponkint a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Adán 1898 július 25.

Király Lajos,
 h. jegyző.

Török Péter,
 bíró

KÖBÁNYAI KIRÁLY SÖRFŐZŐ

Részvény-Társaság.

Alaptőke 4.800.000 korona.

Maláta-sör.

Bajor módra készült ezen legújabb sörgyártmányunk ára van hivatalos, hogy az e nemű külföldi árukat kiszorítsa.

Kellemes zamalja miatt kedvelt üdítő ital és gyógyhatásánál fogva a legelső orvosi szaktekintélyek melegen ajánlják, különösen **dr. Korányi Frigyes** és **dr. Kéti Károly** egyetemi tanár urak tanúsítják, hogy ezen sör sikeresen használhatónak bizonyulj.

Ideg bajokban, vérszegénység, emésztési zavaroknál, gyengeségnél maláta-sörünk kétségtelesenül valódi gyógyító szer.

Árak vidékre: Nagy láda: 60 kis palack 6 frt, betét 4 frt összesen 10 frt.

Kis láda: 30 kis palack 3 frt, betét 2 frt, összesen 5 frt, budapesti vasuti állomásra szállítva utányétellel.

Hónapokig eltartható.

A ládákért és palackokért adandó 4 forint illetve 2 frt betétet, azoknak bérmentes visszaadaskor visszaszolgáltattjuk.

Megrendeléseket elfogadnak: Gyári irodánk Kőbányán, városi irodánk: Budapest, VII. Kertész-utca 40. és helybeli főraktárosunk:

STEIN és REICH

20-2